

## İzmir Andlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.10.1994 Sayı : 22068)

**Kanun No**  
**4036**

**Kabul Tarihi**  
**27.9.1994**

MADDE 1. – 28 Kasım 1992 tarihinde İslamabad’da imzalanan “İzmir Andlaşmasını Tadil Eden Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

### İZMİR ANDLAŞMASINI TADİL EDEN PROTOKOL

1. İran İslam Cumhuriyeti, Pakistan İslam Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri, 12 Mart 1977 tarihli İzmir Andlaşmasının, 18 Haziran 1990 tarihinde imzalanan İzmir Andlaşmasının Tadiline İlişkin Protokol ile değiştirildiği şekliyle, XXXVI ve XXXVII. maddeleri uyarınca aşağıdaki tadilatı yapmak üzerinde anlaşmaya varmışlardır.

2. İzmir Andlaşmasının 1. maddesinin aşağıdaki paragrafları şu şekilde tadil edilecektir.

i) “Üye Devletler” İran İslam Cumhuriyeti, Pakistan İslam Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti ile XXXVI. madde uyarınca Teşkilata kabul edilen ülkeleri ifade eder.

ii) “Üye Hükümetler” Üye Devletlerin Hükümetlerini ifade eder.

iii) “Bölge” Üye Devletlerin topraklarını ifade eder.

ix) “Andlaşma” İzmir Andlaşmasını ifade eder.

3. Andlaşmanın 1. maddesine aşağıdaki şekilde okunacak bir fıkra eklenecektir.

“Kurucu Üyeler” İran İslam Cumhuriyeti, Pakistan İslam Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti’ni ifade eder.

4. Andlaşmanın III. maddesi aşağıdaki gibi tadil edilecektir.

“Üye Devletler, ECO tercihi tarife sistemi içerisinde edinilecek deneyim ışığında, diğer uluslararası yükümlülüklerine halel getirmeksizin, ECO bölgesinde ticarî engellerin mümkün olan azamî ölçüde ve en uygun zamanda azaltılması olanaklarını ahdî yükümlülükleri temelinde tetkik edeceklerdir.”

5. Andlaşmanın V. maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilecektir.

“Bu andlaşmanın amaçlarına hizmet etmek üzere, olarak ticarî bankacılık yapmak, projelerin ve ticaretin başlatılması, teşviki ve finansmanını sağlamak üzere, ilgili devletlerin yasalarının izin verdiği ölçüde özel sektörün de katılımıyla, bir ECO Ticaret ve Kalkınma Bankası kurulacaktır.

6. XXI. maddedeki “üç” sözcüğü kaldırılacaktır.

7. Andlaşmanın XXV. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir.

“Temsilciler Konseyi, İran İslam Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının ilgili Genel Müdürü ve Üye Devletlerin İran ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı nezdinde akredite Diplomatik Misyon Şeflerinden oluşacaktır. Bakanlar Konseyinin toplantı halinde bulunduğu zamanlar dışında, Bakanlar Konseyi kararlarının yerine getirilmesine ilişkin konularda gerekli adımların atılması ve Üye Dev-

letlerin karar almasını icap ettiren hususların formüle edilmesinden ve Konseyin politikalarının uygulanmasından Bakanlar yerine ve adına sorumlu daimî bir organ olacaktır. Temsilciler Konseyi, gereken sıklıkta ve düzenli olarak, üyelerin çoğunluğunun hazır olunmasıyla Tahran'da toplanacaktır. Temsilciler Konseyince onaylanan İç Tüzük uyarınca, Temsilciler Konseyinin Başkanlığı üye ülkelerin Tahran'da yerleşik temsilcileri arasında altı ayda bir alfabetik sıra ile el değiştirecektir.

8. XXVIII. maddenin ilk paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilecektir.

“Genel Sekreter bir Üye Devletin aday göstermesi ile Bakanlar Konseyi tarafından atanacak ve Sekreteryanın tam yetkili yöneticisi olacaktır. Görev süresi 4 yıl olacaktır. Genel Sekreterlik görevi, üç Kurucu Üye Devlet arasında el değiştirecek ve 2000 yılında bu sürecin tamamlanmasından sonra İngiliz alfabesine göre rotasyona tabi olarak iki yıla düşürülmüş görev süresi ile diğer Üye Devletlere açılacaktır.”

9. Andlaşmanın XXIX. maddesinde, birinci paragrafın 3. cümlesi kaldırılacaktır.

10. Andlaşmanın XXXI. maddesine, aşağıdaki ikinci paragraf eklenecektir.

“Bakanlar Konseyi, bir Üye Devletin bütçeye katkısını belirli bir süre için kaldırmaya, azaltmaya veya ertelemeye karar verebilir.”

11. XXXV. madde aşağıdaki şekilde tadil edilecektir.

“Teşkilat uluslararası kuruluşlar, diğer bölgesel gruplaşmalar, devletler, kuruluş ya da kurumlarla yakın işbirliğine girebilir. Böyle bir işbirliğinin nitelik ve kapsamı Bakanlar Konseyince belirlenecektir.

12. XXXVI. maddenin ikinci paragrafının yerine aşağıdaki paragraf konacaktır.

“Başvuran Devlet Andlaşmanın hükümlerine riayet etmeyi ve saygı göstermeyi taahhüt edecek ve bundan kaynaklanan tüm yükümlülüklerini kabul edecektir. Üyeliğe başvurusunun kabulünü müteakip, başvuran Devlet Andlaşmaya Katılım Belgesi imzalayacak ve daha sonra katılmasını kendi anayasal kuralları ve uygulamaları çerçevesinde onaylayacaktır. Katılım belgesinin imza tarihini izleyen 18 aylık süre içerisinde onay belgeleri İran İslam Cumhuriyeti Hükümetine tevdi edilecek ve bu ülke tarafından da tasdikli örnekleri diğer Üye Devletlere ve Sekreteriyaya iletilecektir.

Onay sürecinin başlamasını takiben, yeni Üye Devlet, Bakanlar Konseyinin muvafakatı ile, EİT'nin tüm organlarının faaliyetlerine tam üye gibi katılabilir ve EİT bütçesine belirlenmiş katkısını yapabilir.”

13. Yukarıdaki tadilat, İzmir Andlaşması ve ona ek “Ekonomik İşbirliği Teşkilatının Statüsü, Millî Temsilciler ve Milletlerarası Görevliler Hakkında Anlaşma”nın tüm ilgili maddelerine uygulanacaktır.

14. İzmir Andlaşmasının ve ona ek “Ekonomik İşbirliği Teşkilatının Statüsü, Millî Temsilciler ve Milletlerarası Görevliler Hakkında Anlaşma”nın, bu tadilatın dışında kalan hükümleri yürürlükte kalacaktır.

15. İşbu Protokol, Üye Devletlerin ilgili anayasal kural ve uygulamaları uyarınca onaylanacak ve Onay Belgeleri, bunların tasdikli örneklerini diğer Üye Devletlere ve Sekreteriyaya iletilecek olan İran İslam Cumhuriyeti Hükümetine sunulacaktır.

16. İşbu Protokol, son Onay Belgesinin İran İslam Cumhuriyeti Hükümetine tevdi edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

17. İşbu Protokol, İngilizce dilinde dört asıl nüsha olarak düzenlenmiş olup, dört nüsha da aynı ölçüde geçerlidir.

18. EİT Bakanlar Konseyinin Olağanüstü Toplantısında, 28 Kasım 1992 tarihinde İslamabad'da düzenlenmiştir. Aşağıda belirtilen tam yetkili temsilciler buna tanık olarak işbu protokolü imzalamışlardır.

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA  
*Dr. Ali Akbar VELAYATI*  
DIŞİŞLERİ BAKANI

PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA  
*Mohammad Siddique KHAN KANJU*  
DIŞİŞLERİNDEN SORUMLU DEVLET  
BAKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA  
*Hikmet ÇETİN*  
DIŞİŞLERİ BAKANI

#### BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
34	95	317
50	59	533
67	10	35:36,46:47,68:73
	11	138,184,232:236

I. – Gerekçeli 399 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/535